Իսթանպօլ իչին սէնէվի գըյմէթի 8 մէճիտ․
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »
—
Թաշրալար իչին բօսթա ուճրէթի պիրլէ օլարագ․
Սէնէվի գըյ․ 10 մէճիտ
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 21/2 »
—
Եազըն նէշրօլունմայան սաթըրլար կէրի վէրիլմէ․ յէգ գայիտէյէ ։

Մանզումէի Էֆքեար

1294 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 9 ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ

ՄԻՒՆԱՑԻՒ ԵՐՋԻՒԵԱՍ

1295 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 28

1878 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 9 — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 21

Նօ․ 3928

Իլանաթըն սէհէր սաթըրը 1 ինճի աէֆա 3, Չինճի աէֆա 2, Յունճիւ վէ սայիր աէֆալար իչին 1 ղր․ իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլան սաթըրը 5 ղր․ Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթաատա Բէնճէչէնպիհ բազարընտա վագը Նօ․ 41 Իրաֆ խանընտա Կարապէտ Թ․ Փանոսեան իսմինէ իրսալ էտիլէճէք տիր ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լոնտրա, 20 դեկտ․

Պանգը Օսմանի, մէմալիքը աէվլէթը Աւ․ րէտէ իզամ վէ խուսութիան միւնաձիրլէրի իչին պիր խանէ աէփթէրի քիւշատ էթմիշ տիր ։

Աթինա, 20 դեկտ․

Մէճլիսի մէպուսան, հարպիէ վէ պահրիէ նէզարէթլէրինին պիւտճէսինի թաստիգ էյլէտիքտէն սօնրա, 60 միլեօն աըրահմիլիք իսթիգրազ լայիհասընը, իւչիւնճիւ գըրաաթտա 19 գուրաեա գարշը 79 գուրա իլէ գապուլ էյլէտի ։

Մէճլիսի մէզքիւր եարըն էքմալը միւզաքէրաթ էտէճէք տիր ։

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕՑԹՐ

Լոնտրա, 20 դեկտ․

Պու կիւն Րուսիա հիւքիւմէթի, Ինկիլթէրրանըն չէտիտ պիր բրօթէսթօնամէսինէ ճէվապ վիրտի ։ Պունտա Րուսիա հիւքիւմէթի, Գապուլէ կէօնտէրիլմիշ օլան Րուսիա մէմուրլարընըն, պու հաֆթա չագըրըլմասը իչին էմր վիրիլտիկինի պէեան էթմիշ տիր ։

ՏԱՀԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի միւսթէշարլըղընա, Էնզարէ վալիսի սաապգ Հայտար էֆէնտինին թայինի օլընտըղը իշիտիլմիշ տիր ։

—Թօբխանէյի ամիրէ միւշիրիյէթի վէքեալէթինէ, իմալաթ նազըրը Ֆերիգ Սաիտ բաշա հազրէթլէրի էյֆա էյլէմէքտէ պուլունմուշ տուր ։

—Խարիճիյէ նազըրը Ալէքսանտր բաշա հազրէթլէրի տիւն Պէյօղլունա կիտէրէք սիւֆէրայի տիւէլը ճէնէպլէրինէ իատէյի զիեարէթ էյլէմիշ տիր ։

—Ատլիէ նազըրը Ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրի տիւն Ֆէներ բաթրիքխանէսինէ աղիմէթլէ Րում բաթրիքի Եօաքիմ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ էյլէմիշտիր ։

—Սուլթանիէ նամ վաբօրը հիւմայուն բինիւքիւպը բաուիշանիէ թախսիս պույրուլմուշ տուր ։

—Գըպըըստան եազըլըղընա կէօրէ, պու սէնէ ճէզիրէտէ գուրագլըգ պայրամը ֆիվգէլատէ սուրէթտէ չէքիլտէկէր իլէ իճրա օլունմուշ տուր ։ Շէօյլէ քի Ինկիլիզլէրին գօմիսէրի սըր Կարնէթ Վօլսէլէյ հիւքիւմէթ գօնաղընտա պիր պիւյիւք ճէմիյէթ վէրիփ, պունտա մէմուրինէթը մախսուսէ իլէ հէնուզ Գըպըըստա պուլունան Րիֆաթ բաշա հազրէթլէրի, վէ իսլամ վէ Խրիսթիեան էհալի միւթէպէրանը, վէ Ինկիլիզ զապիթ վէ մէմուրլարը հազըր պուլունմուշլար տըր ։ Գօմիսէր միսաֆիրլէրի գապուլ իտիպ չէքիլտէկէ վէ գահվէ վէրիլտիքտէն սօնրա, մէմուրին էնիֆօրմալարընը կիյինմիշ օլտուգլարը հալտէ, աթլարա պինէր օլարագ Ինկիլիզ աքէրի օրտուկեահընա ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր ։

Իսպու միւնասիպէթլէ, պու աէֆա թէշքիլ օլունան Գըպըըս աքէրի զապթիէսի, էնէֆ էնիֆօրմալարը իլէ սաֆպէսթէ օլմուշլար տըր ։ Ճէզիրէնին սայիր մահալլէրինտէ խայլի ինչաաթ օլունուպ, սօգագլարըն գալտըրըմլարը եափըլմըշ, վէ գօմիսէրին խանէսի բէշքեաշէնտա ըշըգլարլա ինէա օլունմըշ տըր ։ Իլէֆտութէ պէօյլէ պիր հիւքիւմէթ գօնաղը ինշա օլունուր ։ Ֆուրթունալար սէվահիլին պիր թարաֆընը խարապ էյլէմիշ տիր ։

—Սըրպիսթան հուտուտունտա պիր թագըմ գարըշըգլըգլար գուհուր էթմիշ վէ օլմուշ իտի ։ Պու խուսուսա տայիր էթրաֆլըճա թահգիգաթըն ֆեզլէքէսի օլմագ իւզրէ հուտուտտա վուգուլու պուլան պիր միւնագաշա իւզէրինէ, Սըրպիսթան ասաքիրինտէն պիր Ֆըրգանըն հուտուտու թեճավիւզ էթտիկի իսթիմալ գըլընտը ։ Պու միւնագաշանըն սէպէպ ու իլէթի աէհի լայըգըյլա անլաշըլամատըղը կիպի, օ Ֆըրգանըն նէ եարտըղընը տախի թէմամըյլա թահգիգ իտէմէտիկլէրինտէն, օլ պապտէ մալիւմաթը սահիհէ վիրէմէյիզ ։ Շու գատարը վար քի, պուրատա չայի օլան պիր խապէրէ կէօրէ, Սըրպ ասքէրի տախիլի հուտուտումուզտա քեային պազը գարիէլէրի իհրագ էյլէմիշլէր տիր ։

Էկէր պու սահիհ իսէ, Սըրպիսթան հիւքիւմէթի մէսուլիէթի չէտիտէ ալթընա կիրմիշ օլուր ։ Րիվայէթէ կէօրէ, Պապը Ալի Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին Տէրսաատէթտէ պուլունան սէֆիրի Մ․ Գրիստիչէ պիր նօթա կէօնտէրմիշ տիր ։ Պապը Ալի, պու նօթատա պու խուսուսա տայիր ալընան խապէրլէրի զիքր ու պէեան, վէ պու խապէրլէր իշինտէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթինէ աղըր մէսուլիէթ թէրէթթիւպ իտէճէյինի, ճիւմլէ օլարագ բիլտիրմէքլէ սահիհ օլմատըղը, վէ փագաթ սահիհ չըգար իսէ, Պապը Ալինին չէտիտ բրօթէսթօ իտէճէյինի լիսանը հաֆիֆէ տէրմիեան էթմիշ տիր ։ Մ․ Գրիստիչ, խուսուսաթը մէրգիւմէնին թէֆթիշիլէ վուգուաթըն սահիհ օլուպ օլմատըղընը թէյին իտէճէյինի վաատ էթմիշ տիր ։ Ֆագաթ տէրհալ Պէլկրատա թէլէկրաֆ չէքէրէք, պու իշ իչին պիր թահգիգ գօմիսիօնու թէշքիլ իտիլմէսինի թալէպ էյլէմիշ տիր ։ Պունտան պաշգա տախիլիէ պու իշին նէթիճէսինտէ, Պապը Ալինէ թարզիէ վէրիլմէք վէ եախօտ ճէզա վիրիլմէսի լազըմ կէլիր իսէ, Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին իգթիզայի հալի իճրա իտէճէյինի պէեան էյլէմիշ տիր ։

(Վագըթ)

—Լաբսէքի բիշկեաշընտա գարգ օլուպ գունու աիւնքի նիւսխէսինտէ եազմըշ օլ- տուղումուզ Պիղանթէն նամ վաբօրուն խապէրի գարգը Տէրսաատէթէ վասըլ օլուր օլմազ, Ֆրէնսէ գումբանեասընըն Տէրսաատէթ աճէնթէսի Մ․ վիչինօ, վէ սիկուրթա գումբանեասը աճէնթէսի Մ․ Ֆուրտան, վէ Ֆրանսա գօնսօլօսխանէսի մէմուրլարընտան Մ․ Կօրլաթ, Ավուսթրիա Լօյտ գումբանեասը վաբօրունա րաքիպէն վէ Նէլսօլունա միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էթմիշլէր տիր ։

—Գարգ օլան մէզքիւր Պիղանթէն նամ Ֆրանսըզ վաբօրունուն բէյֆ աէնթէի գարգընա տայիր, Բինալթօ նամ Ինկիլիզ վաբօրունուն գումանտանը թարաֆընտան աճէնթէյէ կէօնտէրիլէն թէլէկրաֆնամէ տիր ։

Կէլիպօլու, 19 դեկտ․

Բինալթօ վաբօրու Լաբսէքիտէ աէմիր իւզէրինտէ պուլունտուղու հալտէ, տիւնքի կիւն կէօլէտէն պիր սաաթ սօնրա, չէտիտ պիր րիւզկեար էսմէքտէ իքէն, Պիղանթէն վաբօրու աէմիր աթմագ իւզրէ հարէքէթտէ օլարագ պաշ թարաֆընտան թէսատիւֆ էթմիշ տիր ։ Պիզի սու քէսիմինտէն եօգարը խայլի զէտէլէմիշ իսէ տէ, քէնտիսի տէ պէշ տաքիգա զարֆընտա պաթարագ, եօլճուլարըն էքսէրիսի տախի թէլէֆ օլմուշ տուր ։ Մէզքիւր եօլճուլարտան 90 ճան գուրթարըլմ ։ Պու աղչամ հարէքէթ էթմէք իւզրէ, չիմտի վաբօրումուզու թամիր էտիյօրուզ ։

—Գարգ օլան վաբօրուն միւսաատէ էթ- տիկի Ինկիլիզ վաբօրու տախի, տիւն լէհէն թամիր Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր ։

—Նէմչէ բօսթախանէսի թարաֆընտան իլան խոլընտիկինէ կէօրէ, Գալաս Թարիգ իլէ բօսթա կէօնտէրիլմէսի թաթիլ խալ- միշ, վէ Ավսթրիանըն Լօյտ գումբանեասը Գալաս իլէ Տէրսաատէթ պէյնինտէ վաբօր իշլէթէճէք պայրամ տըր ։

—Տրէնտ լա Թիւրքիէ գազէթասը, չու արալըգ Գատը քէօյիւնտէ խըրսըզլարըն չօղալտըղընտան պահսըլա, պու հաֆթա զարֆընտա խայլը չօգ օլան պիր մահալլէ քեային քիլի խանէնին սօեուլմուշ օլտուղունու պէեան էթմէքտէ տիր ։

—Խասքէօյ Մախսուսէ վաբօրլարընըն իշլէթմէսի, 800.000 Ինկիլիզ լիրասը սէրմաեէսի պուլունան պիր գումբանեա թարաֆընտան էթիգամ օլունմագտա իմիշ ։

—Նիւքսէ—Գապուլէրմա քեային պիր Թէրգի տիւքքեանընտա խըրսըզլար կիրէրէք, տէրունինտէ պուլունան էշեա վէ էչեանը սայիրէյի քեամիլէն սիրգաթ էթմիշլէր տիր ։

Մէզքիւր տիւքքեանըն սահիպի իգհարը իֆլաս իտէրէք, մագազայը թիճարէթ մահքէմէսի թարաֆընտան ազտէմէ թէմիր իտիլմիշ իտի ։

—Գատը քէօյ տախիլինտէ Գուրպագըր- լը—Տէրէ ճիվարընտա վագը թաշ օճագընտա չալըշմագտա պուլունան պիր Խըրվաթ, կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւ, սաաթ օն գատարընտա, մաքէնէի մէզքիւրտէ թաշ գըրմագ իչին, թաշ օճագընտա վար էթմիշ օլտուղու սըրատա, նաքեահ աթէշ ալա- րագ, մէզքիւր թաշ օճաղը բաթլամասը իւզէրինէ, գըրըլմըշ օլան թաշ բարչալարը մէրգումուն պաշընա իսապէթ իտէրէք, միւթէէսսիրէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր ։

—Խըլտիրըմլիքինէ կէօրէ, Րուսիա սէֆարէթխանէսինին աէհտանա մէխսուս իւ- ...ն մուգատտէմա միւսթէղըլ պուլունան... յիզէեա ճէվապէն, պու քէրրէ Պապը Ալիտէն պիր լայիհա գալէմէ ալընմըշ, վէ պու աղչամ իրսալ օլունմասը գանուն օլունուր իմէ տէ, եարընքի մէճլիսի վիւքէլա-տա տախի պիր տաֆա թէտգիգ օլունմագ իւզրէ, Թէխիր օլունմուշ օլմասը տա մագնուն պուլունմուշ տուր ։

—Րիվայէթէ նազարըն, Պէրլին աէհտնամէի ահքեամընըն իճրասը զըմնընտա Թէսալիէ միւթէթհալիքը ճիւմլէյէ սրէտիլէն օլարագ, Եունան մէսէլէսի հագգընտա սէֆիրլէրի թէյզ էթմէլէ հագգընտա, Թէրսաաթթէ պուլունան ճէնէպ սէֆիրլէրինին արպ օլունտուղունու կիւ- միթ, Ավուսթրիա իլէ ալէրմանիա միւղագէրէ թէվէգգուֆ էյլէմիշ օլտուղունու խապէր ալընմագտա պուլունմուշ տուր ։

—Բէնճշէնպիհ ազչամը Ավուսթրիա սէֆիրի գօնթ Զիչի հազրէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն զիեաֆէթտէ, վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթընտան Խարիճիյէ նէզարէթի միւսթէշարընը մէմուրինի հազըր պուլունմուշ, վէ ճումլէյի թաամտա գօնթ միւսթէշարի, թէվամը եօմ ու աֆիէթէի հազրէթի Բատիշահի տուասընը համի պիր նութգ իրատ էթմիշ, պունա ճէվապէն Սատրազամ հազրէթլէրի տախի, Ավուսթրիա իմփէրաթօրունուն սըհհաթ ու աֆիէթէի, վէ պու ճէնքի տէվլէթէյն պէյնինտէ պուլունան տօղրու իթթիֆագ վէ մուհապէթին տէվամընը թէմէննի էյլէմէյի միւթէզամմին պիր նութգ իրատ պույուրմուշլար տըր ։

—Զօրլուտան եազըլան պիր մէքթուպ տըր քի, պու մահէլ իլէ Զաթալճա արասընտաքի մէսաֆէտէ ֆէնալըգ հուսուլէ կէթիրմէք իչին իտիլէն իգտամաթ վէ մէկտէբ նիհայէթէն, մէմլէքէթ, Սէլանիք բաշանըն թաքէթ գօմանտասընտա պուլունան ասաքիրի Շահանէնին մէվճուտիէթի սաեէսինտէ, քեամիլէն ասայիշ հալ իչինտէ պուլունմագտա տըր ։ Պապը գարիէլէրին Խրիսթիեան էհալիսի, ճանիպը Պապը Ալիտէն կէօնտէրիլէն մէմուրինի միւքիէնին ասըլգագը համիտէտէն վէ իտարէճէ էհ- լիէթ վէ լիեագաթտան քեամիլէն պիրէհ- րէ պուլունտուղլարընտան պահսիլէ, մէ- մուրինի միւմաիլէյհիմ հազլարընտա չէ- լիէպէ լէֆթէնամէ յէթիշէրէք իմզա էթմիշ տըր ։ Կէօնտէրիլէր քի, պու մէմուրլարըն իֆաեէ մամուլիէթը էհլի պիր հալտէ պուլունմասը սէպէպէն մէմլէքէթ, մակ թամամէն էշրատ ու աշիրէթտէն միւհաֆազա պույուրուլմագ տըր․ վէ պու սաեէտէ ընզիպատըն ավտէթ իլէ, էհալի էսքի իշլէրինէ տէվամ էյլէմէքտէ տըր ։ Պասը քէօյլէր էհալիսի տախի մէմլէքէթլէրինէ ալըշըրչագ խանէլէրի իմար էյլէմէքտէ տըր ։

(Մէսլէնճէր)

—Էտիրնէի կիւն Րումէլի Հիսարընտա Ալէսիք իսմինտէ պիր գաճէճի պիր խանէյէ կիտիպ պիրիսինի թըրաշ էթտիքտէն սօնրա տիւքքեանընտա կէլմէքտէ իքէն սօ- գագտա ֆիտանէթէն վէֆաթ էթմիշ տիր ։

—Պուլղարիստան վէ Րումէլիի Շարգի հուտուտունուն թահտիտ գօմիսիօնլարը, կէլէճէք աղրի այընտա իշֆայի վազիֆէ էթմէյէ գարար վիրմիշ օլտուգլարընտան, Րումէլիի Շարգի էքնէյի մէմուրլարը, կէ- չէն բէնճշէնպիհ վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի չու միւսաատէ կէչիրմէք իւզրէ մէմլէքէթլէրի- նէ ազիմէթ էյլէմիշլէր տիր ։

—Թրամվայ շիրքէթի, Պիրանըն թէզա- եիւտ էթմէսինտէն նաշի, տիւնտէն իթի- պարէն իւճրէթի նագլիեէսինի պիր մէգ- տար արթըրմըշ տըր ։

—Չարշէնպիհ կիւնիւ Թարիխի իլէ Է- տիրնէտէն եազըլըլընտա կէօրէ, պիր գաչ կիւնտէն պէրու շէտիտ եաղմուրլար եա- ղըրագ, Թունճա նէհրինին սուլարը կի- տէրէք թէշմիշ օլտուղունտան, ծօլմասընտան խէվֆ օլունուր իմիշ ։

—Կէրէպէլի ալըրտա խաթըրլէրէ կէօ- րէ, օրալարտա պու կիւնլէրտէ հավալար պօզուլմուշ օլտուղունտան, օրատա պուլունան Ինկիլիզ փտթիլլէրա թօնանմասը, իշ թէօրթ աէմիր աթարագ, վէ իսթիմ իւզէրինտէ պուլունուպ, պաշ տէրէքլէրինի ինտիրէ- րէք իճաբ իտէրսէ աւտէթ իտէճէկ տուր ։ Գըպըըս սուլարընտա պուլունան միւսաւ- իմ գրզը կէլիրմէք իւզրէ Խըմիր ճիվարըն- տա Պուլղար լիմանընա ազիմէթ էթմիշ տըր ։

—Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ էվվէլ վի- րուսի Ֆուն Կըլաֆիլեէթ բօսթա վաբօրու անճագ տիւնքի կիւն սաաթ 3 սուլարըն- տա պիւյիւք պիր թէհլիքէ կէչիրմիշ, վէ եօլճուլարըն անճագ ինտիրէրէք չէտիթէթլի ֆուրթունատա տահանիւպ օլտուղու հալտէ, Տէրսաատէթէ վարըլ օլմուշ տուր ։

—Կէչէն չարշէնպիհ կիւնիւ ֆուրթունա չօնաալընտա Իսթանպօլտան հարէքէթ էյլէմիշ օլան Մարսիլեա բօսթա վաբօրու եօլտա սագըթլանտըղընտան Չանագ Գալէատա թէվգիֆա մէճպուր օլմուշ տուր ։

—Պէօյլէ աստա Ճագօմի խիլէչէսինի կէչէն չարշէնպիհ կիճէսինտէքի ֆուրթունատա ակէրը ալթը միլիւ, օրատաքի խանէլէրն տախի խայլիճէ զէտէլէմիշ, վէ Ալավըզգատան պէշ րէն բաղը էրիւքիւ օլա- րագ եալըարը սաթըրըտան սօնրա էնզայի ավտէթ ֆուրթունատա թէսատիւֆ էյ- լէէն աօրթ գըթա չըրնէզ, Կօլֆրաթէկ սօգուլմուշլար իսէ տէ, շիտտէթը հավատան աէօրտիւ տախի զարգ օլմուշ տուր ։

Անատօլու վէ Րումէլիտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, օրալարտա գիւշատէսիզ եաղմուր եաղտըղընտան նաշի, իշտան վէ հայվանաթ պապը թէլէֆ օլմուշ տուր ։

—Լա Թիւրքիէնին պուկիւն մալումաթը մախսուսէսինէ կէօրէ, Էտիրնէտէ պուլունան Րուսիա էրգանը վէ միւհիմմաթ անպարընտա հարիգ գուհուր իտէրէք, միւհիմմաթ ու էրզագըն քեաֆֆէսի միւհթէրիգ օլմուշ տուր ։

—Թօբխանէ բիշկեահընտա պուլունան պէյլիք ճէնէպի կէմիլէրին, ֆուրթունա իլէ սագաթլըղը միւնասիպէթի իլէ պագա- լարը Թէրսանէյէ թամիրէ կիտէճէք տիր ։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ

—Բօլիթիք Գօրէսբօնտէնց ղազէթասընտա օգունմուշ տուր ·

Բրէնս Տօնտուգօֆ Գօրսագօֆուն Լիվատիաեա սէյահաթը, պաղթէթէն վէ էվվէլճէ թախմին իտիլմէքտէիդին վուգու պուլմուշ պիր չէյ օլմաերգ, ենա իմբէրաթօր հազրէթլէրի Բէթրէսպուրկա ավտէթ իթմէք ուզրէ, Լիվատիաեը թէրք իթմէզտէն էվվէլ, Պուլղարիսթան վալիսինի կէօրմէկի արզու էյլէմիշ օլմալարընա մէպնի, խայլի զէման էվվէլ գարարլաշտըրըլմըշ իտի ։ Բրէնսի միւմաիլէյհ, Վլատիմիր նամ վաբօր իլէ Իսթանպօլտան հարէքէթլէ, նոյէմպէրին 6ն տօգուզունճու սալը կիւնիւ ազչամա տօղրու, Լիվատիաեը իմբէրաթօրիճէ վասըլ օլմուշ տուր ։ Ֆէրտասը կիւնիւ, իմբէրաթօր թարաֆընտան բրէնսի միւմաիլէյհէ հիւրմէթէն պիր զիեաֆէթ վիրիլէրէք, պու զիեաֆէթտէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու, բրէնսին 18 սէնէ խըտմէթ էյլէմիշ օլտուղու Գաֆգասիա տրակօն ալաեը միրալաեը ունիֆօրմասընը կէյմիշ օլտուղու հալտէ, խութամը թաամա տօղրու, Գաֆգասիատա միւտտէթի մէտիտէ խըտմէթ իթմիշ օլան բրէնս Տօնտուգօֆ Գօրսագօֆ նամընա պատէ նուշ օլունմասընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ «Էֆէնտիլէր, պու ունիֆօրմաեը, պու ազչամ արամըզտա պուլունմասը մէմնունիէթինէ մալիք օլտուղումուզ էսկի արգատաշըմըզըն չէրէֆինէ կէյմիշ օլտուղում մալիւմիւնիւզ օլսուն» տէմիշ տիր ։ Իրթէսի կիւնիւ, բրէնս Տօնտուգօֆ, տահա պիւյիւք պիր չէրէֆէ մազհար օլմուշ տուր ։ Շէօյլէ քի, իմբէրաթօրիչա նամիզած պուլունտուղու ճիհէթլէ, քէնտի տայիրէսինտէ թաամ իթմէք իսթէյիպ, Պուլղարիսթան վալիսի տախի պու զիյաֆէթէ մահսուսանը տավէթ օլունարագ, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչա իլէ պիրլիքտէ թաամ իթմիշ տիր ։ Բրէնսի միւմաիլէյհ Լիվատիատա կէչիրտիկի տէօրթ կիւն զարֆընտա, Պուլղարիսթան վէ Ռումէլիյի Շարգինին ահվալի հագգընտա իմբէրաթօր իլէ ուզուն վէ մուհիմմ միւքալէմաթտա պուլունմուշ տուր ։ Զօր պէրթաֆսիլ իֆատէյի մէրամ իտիպ, բրէնս Տօնտուգօֆ Գօրսագօֆուն տէվամ էյլէտիկի բօլիթիգաեը թասվիպ իթտիկինի տէֆաթլէ պէեան իթմիշ, վէ, «Սիզին թէսաուիւֆ իթտիկինիզ միւշքիւլաթը բէք կիւզէլ հիսապ իտիեօրում, վէ պիր թագըմ խասիմ վէ րագիպլէրինիզ պուլունտուղունու տախի պիլիրիմ, ֆագաթ հէր չէյի կիւզէլճէ թէֆթիշտէն սօնրա, իճրաաթընըզը թաhսին էյլէր, վէ պու խուսուսա տէվամընըզը իսթիրտամ պաշգա պիր չէյ տիլէմէմ ։ Պիլճիւմլէ միւշքիւլաթընըզտա պէնիմ եարտըմըմա կիւվէնէպիլիրսինիզ» տէմիշ տիր ։

Զարըն, Պուլղարիսթան վալիսինին պագը հարաքաթ վէ էլֆազընը պէէէնմէմիշ օլտուղունու զաhն իտէնլէր, պիւսպիւթիւն ալտանմըշլար տըր ։ Կիւեա Զարըն, բրէնսի միւմաիլէյհի, Պուլղարլարըն ամալինէ օ գատար մէյտան վիրմէմէկէ, վէ իթթիհատլարը հագգընտաքի նիւմայիշլէրինին էօնիւնիւ ալմաեա մէմուր էյլէտիկինէ տաիր յիր, թայմս ղազէթասընըն սուրէթի թէէմինիեէտէ օլմագ ուզրէ եազտըղը րիվաեէթ տախի ասըլսըզ տէյիլ տիր ։ Պունլարըն հէբսինին ասլը եօգ տուր ։ Վագաա Ռուսիա իմբէրաթօրու Պէրլին աhտնամէսինի իճրաաէ հազըր պուլունտուղունու պէեան էյլէմիշ իսէ տէ, անըն արգասընտան, «Բէնտիսինի սիլահպէտէսթ իթտիրէն մէմուրիեէթի Խրիսթիեանիէյի նիհաեէթինէ գատար իգմալ իթմէք իսթէտիկինի, վէ Ռուսիա ասքէրինին Էվրօբատա պուլունան մէմալիքի Օսմանիէյի, Պագը Ալինին քէնտի թէահհիւտաթընը իգմալ իթտիկի, վէ Խրիսթիանլարըն ահվալինին իսլահը հագգընտա թէէմինաթը գավիէ վիրտիկի կիւն թախլիեէ իտէճէկինի» տախի սէօյլէմիշ տիր ։

Բրէնսին հուզուրը իմբէրաթօրիէտէ թագտիմ էյլէտիկի Պուլղարիսթան գանունու էսասիսի լայիհասը մազհարը քէմալը թաhսին օլմուշ օլուպ, լայիհաեը մէզգուրէ ահքեամը կէլէճէք ապրիլ աճընտան իթիպարէն մէվգիի իճրաեա գօնուլաճագ տըր ։ Բրէնսի Լիվատիատա պուլունան իգամէթկեահը իմբէրաթօրիէյի ճումաա կիւնիւ թէրք էյլէմիշ տիր ։ Միւմաիլէյհ էվվէլճէ սէրայտա րէսմի վէտաեը իճրա էյլէմիշ իքէն, վաբօրա պինէճէյի սըրատա, իմբէրաթօրուն արապասընը կէլտիկի կէօրիւլմիւշ, վէ իմբէրաթօրու միւշարիլէյհ արապատան ինիպ, վէ բրէնսին եանընա եագլաշարագ, «Ազիզիմ բրէնս, էլինիզի պիր տահա սըգմագ, վէ սիզա կիւվէնէպիլէճէկինիզի թէքրար էյլէմէք իսթէտիկիմ նը հիսս էյլէտիմ» տէմիշ տիր ։

Բրէնսին Լիվատիատա միւտտէթի իգամէթինտէ կէօրտիւկիւ մուամէլէտէն տահա տօսթանէ վէ տահա լէթաֆէթքեարանէ մուամէլէ օլամազ ։ Պիր կիւն իմբէրաթօր պիր միւքեալէմէ էսնասընտա, «Ժէնէրալ Թօթլէպէնտէն պիր թէլէկրաֆնամէ ալտըմ, պունտա բրէնս Տօնտուգօֆ իչին պագը մէտհիէէ պուլունմալըտէ, իմբէրաթօր Ալէքսանտր, «Գատրինիզի սայիլէրին տէ պէնիմ գատար թագտիր իթտիքլէրինի մաէլմէմնունիէ կէօրիւեօրում» տէերէք, թէլէկրաֆնամէյի բրէնսէ իրաէ էյլէմիշ տիր ։

Բրէնսի միւմաիլէյհ Լիվատիատան, Զարըն հիւսնի թէվէճճիւհիւնտէն քեամիլէն էմին օլտուղու հալտէ, մուֆարագաթ իթմիշ տիր ։ Պունտան պէօյլէ, Զարտան պիր գաթ տահա էմին օլարագ, Պուլղարիսթանը չըմալինին թանզիմի, վէ մէնաֆիյի մատտիէսինին թէվսիի, վէ հաթթա թասավվուր օլունան տէմիր եօլլարըն աճէլէթէն ինչաաթըյա, քէմալի իգտամ ուզրէ իչթիղալ էյլէեէճէք տիր ։

Իչպու տէմիր եօլլար իչին պիրյէչէճէք նօգթալար հագգընտա, Ավսթրիա վէ Սըրպիա իլէ իթթիֆագ հասըլ իթմէք լազըմկէլտէն օլուպ, բրէնս չիմտիտէն քէչֆիեաթը էվվէլիեէ, վէ թայինի կիւզէրկեահ իլէ գավիէն իչթիղալ իթմէք ուզրէ, Ռուս միւհէնտիսլէրի ճէլպ էյլէմիշ տիր ։

Բրէնս, իսթիխար վէ եօրկուն վէ իսթիրահաթա միւթաճ իտուկինի պէեան իտէրէք, էկէր արայի ումումիէճէ քէնտիսինէ էէնի Պուլղարիսթան իմարէթի թաճընը թէքլիֆ իտէր իսէ, րէտտ էյլէմէկէ գարիէն գարար վիրտիկինի իֆատէ իթմիշ տիր ։ Բրէնս ճէնապլէրի, իմբէրաթօրուն իւհտէսինէ թէվտի էյլէտիկի խըտմէթի թանզիմի հիւսնի իգմալ իտինճէ, իշտէն չէքիլմէք նիեէթինտէ տիր ։ Պուլղարիսթան իմարէթի իչին, քէնտիսի Գարատաղ սէնաթօրու բէյիսի Պօղտանովիչի թէնսիպ էյլէր իսէ տէ, միւմաիլէյհին Պուլղարիսթանըն էքսէրիեէթի ահալիսընա նայիլ օլաճաղընը ումիտ ճիւրաթ իտէմէտտիկինի պիտատէֆաթ պէեան իթմիշ տիր ։

Բրէնսին Ռուս օլտուղունտա միւսթաhտէմ, վէ ագրանլարը իչինտէ իմթիեազ վէ չէօհրէթ գազանմըշ իքի մախտումի օլուպ, Պուլղարիսթան իմարէթի իչին, պունլարտան պիրի էնթիխապ օլունտուղու հալտէ տախի գապուլ իթմէյէճէք իմիշ ։

ՌՈՒՍԼԱՐԸՆ ԻՍԹԱՆՊՕԼԱ ՏՕՂՐՈՒ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Բըվիւ տէ Ցէօ Մօնտ նամ մէջմուա Ֆրանսըզ ղազէթասը, սօն նիւսխասինտէ, Շարգ մէսէլէսինին սուվէրը միւթէնէվվիէսի հագգընտա միւսիւ Ժիւլիան Քլաքզքօնուն իքի մուհիմմ մէգալէսինի տէրճ իտիեօր քի պու մագալէլէրին իքինճիսի, պիւյիւք Բէթրօնուն էյյամը սալթանաթընտան պու կիւնէ գատար Ռուսիանըն գըտալը սէուննու պէեան իթմիշ օլմաղլա, պէնտէ մէզքիւրուն էն մուհիմմ ճիւմլէլէրի պէր վէճհի ատի նագլ իտիլմիշ տիր ։

Ռուսիա Զարլարընըն թէէսիսը հիւքիւմէթ էյլէտիքլէրի զէմանտէն ալթը ասր մուգատտէմ, Բիւյիւք Ռուսլարը, Իսթանպօլա տօղրու ֆիքրի իսթիլա իլէ եիւրիւմիւշլէր իսէ տէ, պու հարէքէթլէրինին, էօյլէ բէք պիւյիւք էհէմմիեէթի հայիզ օլմամասընա պինաէն, Ռուսլարըն Իսթանպօլու զապթ իթմէէ նիեէթ իթտիքլէրի զէմանըն թայինինի իչին պիր թարիխ իթթիխազը լազըմ կէլսէ, օ թարիխին մուքտէգա, ճէննէթմէքեան ֆաթիհ սուլթան Մուհամմէտ խանըն, Իսթանպօլուն ֆէթհինէ, վէ սօն Բալէօլօկըն էկկէնի Սօֆիէնին, Մօսգովա Ցարը Իվանիճիւ Իվան իլէ վուգուի իզտիվաճընա միւսատէֆ օլան զէման օլաճաղընա շիւպհէ էտիլէմէզ ։

Իվան Սօֆիէյի ալտըգտան սօնրա, քէնտիսինին, թաճ ու թախթընը ղայպ իթմիշ օլան Նունան իմբէրաթօրլարըն հուգուգընը հայիզ օլտուղունու իտտիաա իթմէքտէ իտի քի էկէր Նունան իմբէրաթօրը ասասը հիւքիւմէթի ղայպ իթմիքտէն սօնրա եաշամըշ օլսա իտի, սօնրա ասըլ Ցարըն միւթէթէֆիգ պիր չայիսի օլաճագ իտի ։

Իւչիւնճիւ Իվանըն, Նունան հուգուգը իմբէրաթօրիէսինի օ զէման իտտիասընտա հագգը օլուպ օլմատըղընը պուրատա թէֆթիշէ լիւզում կէօրմէյիզ ։ Միւշարիլէյհ քէնտիսինի Նունան իմբէրաթօրլարընըն վարիսինի ատտ իլէ, իքի պաշլը գարթալը ալէմէթը իսթիմալ իթթիխազ իտիմիշ տիր ։

Մօսգօֆ Ցարլարը, Իսթանպօլ հագգընտաքի էմէլ ու մագսատլարընը մէվգիի իճրաէ վազ իթմէք ուզրէ պիր կէօնա հարէքէթէ պէտ էյլէմէզտէն էվվէլ, Նէֆսի Ռուսիա տախիլինտէ նուֆուզը հիւքիւմրանիլէրինի թէվսի վէ թէզիիտ մէճպուրիեէթինտէ պուլուն-

ՉԻՆԿԵԱՆԷ ԳԸԶԸ

—47—

19

ԳԱՐՄԷՆԻՆ ԱԳՏԸ ՆԻՔԵԱՀԸ

Հալպու քի կէնճ գըզ, չիւպհէսիզ մուխաթարանըն եագընլաշընտան, կիւեա պիւսպիւթիւն սիւչտիւը իթթիրազ օլմուշ տուր կիպի, գաթան Թանքրէտտէն այըրըլմամագտա իտի ։ Մէրգում տէլիգանլը իսէ, ճէպրըն միրզումէյի իհթէմէլ վէ քէնտիսինտէն ահըրըմագա ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն, միւտտէֆէտտան քէնտիսի մէն իտէն չու գարըճա գօրգուլար հագգընտա գալպէն լանէթ օգումագտա իտի ։

Պու վուգուաթլար բէքաց գ'ման իչինտէ օլուպ, պիրտէն պիրէ գարըս աչըլտը, վէ Մօրալէս չիւտէթ վէ տէհչէթ վէ վագարը ազիմէ գաեիր օլտու ։ Մէրգում աչըգ գըլըճընը սօլ գօլու ալթընտա համիլ օլուպ, սաղ էլինտէ տախի ուզուն պիր թապանճա վար իտի ։ Մօրալէս, Գարմէնի Թանքրէտին կէօքսիւ իւզէրինտէ հէման պաթըրմըշ պիր հալտէ կէօրտիւկինտէ, ասաբլարընտա տէհշէթլի պիր թէպէտտիւլ հուսուլէ կէլտի, վէ պէեազ վէ սիվրի տիշլէրի մէյտանա չըգտը ։ Պատէհու գարու գաբանտըշտան սօնրա, գարունուն եանընտա մէճնուր թէաթրօ օեունճուլարընըն չէքլ ու հէյէթի ուզրէ տուրուպ, վէ կէօզլէրինի ֆըրըլտագ կիպի չէվիրէրէք, չիտտէթլէ վէ ահէսթէ ահէսչու լաքըրտը իրատ իթտի ․

—Իշթէ Իսբանիան էն գատիմ խանէտանլարընտան պիրինին գըզը, պագըճը քէնտի նամուսունու նէ եօլտա մուհաֆազա իտիեօր ։ Պագընըզ պիր քէրրէ պէն նասըլ ըսպըլ վէ ըրզ օլտում ։ Պէնիմ եալընըզ պիր գըզգարտաշըմ վար տըր, վէ անըն իւզէրինէ, ըտտէր կէօզի նէզարէթ իտէր, վէ անը ճէնասը Հազգըն մէլէքլէրի կիպի բագ, վէ հազրէթի Մէրեէմ կիպի պի կիւնահ զանն էյլէր իքէն, իշթէ անը, կիճէնին օրթասընտա պիր մաշուգուն գօլլարը իչինտէ պուլուեօրում ։

—Էֆէնտիմ, տէտի Թանքրէտ չիտտէթլէ, սիւնեաստա էն զիեատէ մուգատտէս օլան մախլուգու սիզ ալչագճա վէ պիլա սէպէպ թահգիր իտիեօրսունուզ ։

—Սիզ սուս օլուն, պիր ազտան սիզին սըրրանըզ տախի կէլէճէք տիր, տէտի Մօրալէս չէտիտ պիր սէսլէ իլէ, վէ Ֆրանսըզըն քէլամընը գաթթ իտէրէք ։ Պատէհու Գարմէնէ իւթֆալէն չէօյլէ լաֆ իթտի ․

—Գա՛րմէն, սէն էօյլէ պիր ճինաէթ պուլունմագտասըն քի, պու ճինաէթ օլունան խէթալար, անճագ գան իլէ թէմիզլէնիլիր։ Իտտի պէն տախի սէնին ֆամիլեանըն բէյաբ պուլունտուղում սըֆաթլա, սէնի հիւքմ վէ մահքիւմ գըլմագըլըգ հագգ ու իխթիտարընը ճէնապը Հագգ թարաֆընտան հայիզիմ ։ Պու հալտէ հագգընտա լազըմ կէլէն հիւքմ ու ինծիվի իճրա օլտու ղուտուրան, պու հիւքմիւ իճրա իտէճէյիմ ։ Պու հիւքմ ալա կէրի ալընմազ ։ Իտտի, Գա՛րմէն, ճանընը Հազգա թէսլիմ հազըրլըքլարընը թամ սիւէ էթ, զիրա պիր ազտան էօլէճէքսին ։

Կէնճ գըզ, պու տէհչէթլի սէօզլէրի իչիտինճէ, օլ անտ տէլիքանլը Թանքրէտին ումուզունտա տաեանմըշ օլտուղու պաշընը աղըր աղըր եօգարը գալտըրտը, վէ անճագ իչիտիլէպիլէճէք սէվիէլէ սիւր սէտա իլէ,

—Պիրա՛տէր, պիրա՛տէր, պէնի մէրհամէթ իտին, տէտի ։

—Գաթլանըմըն վէ պէնի մահվ էտէ իճին սիզ ավա միրհամէթ օլունմաղ, տէեու ճէվապ վիրտի Մօրալէս ։

—Պիրա՛տէր, ճէնապը Հազգ հուզուրունտա սանա եէմին իտէրիմ, վալլահէմին նամընըտ սիզէ սա՛տ իտէրիմ քի, պէն գապահաթըմ տէքիլիմ ։

—Պէն սանի նամուսում իւզէրինէ եէմին իտէրիմ, տէեու լավէ իթտի Թանքրէտ ։

—Սիզ սուս օլուն, սիզին տախի սըրանըզ կէլէճէկտիր պունտան էվվէլ սէօյլէմէտիմ, տէտի Մօրալէս ։

—Է՛յ գալըմ վէ ըզըզը կէօրմէզ էֆէնտի, տէվամ իթթի Ֆրանսըզ վագը օլան Լուբէ նիտալէթին, մատամ քի սիզին իչին գան լազըմ տըր, իշթէ պէն, պիւյիւք մէմնունիէթա տուրուեօրում, էօլտիւրիւն պէնի, լաքին պէնիմ սէվկիլիմէ զըրար վէրմէյինիզ, զիրա թէքրարլէ սիզէ եէմին իտէրիմ քի, օ պիչարէ հէչ պիր գապահաթ էյլէմէմիշ տիր ։

—Ա՛հ, պիրա՛տէր, տէտի Գարմէն, իթիմատ իտին պու զաթըն սէօյլէտիկինէ ։ Պէն բագ վէ պիկիւնահըմ, ֆագաթ հէր հէր հալտէ սիզէ գան լազըմ իսէ, պէնի էօլտիւրիւն, վէ պէնիմ գաթլէ սիզինճէ լիւզումին ճանընա պըրաքընըզ, զիրա գարէքլի հաեաթ իլէ լէզզէթ պուլմագ լազըմ տըր ։

—Խա՛ըր, իքինիզ տախի էօլէճէքսինիզ, տէտի Մօրալէս, թէաթրօ օեունճուլարընտա կէօրիւլէն ճէլլատլարա մախսուս պիր թավր ու լիսան իլէ, վէ պէնի վէզըյէթտէ ուզուն թապանճաեընը գըզգարտաշընա տօղրու ուզաթտը ։

Պու սըրատա Գարմէն, սաճլարը տարմատաղըն, վէ էլլէրի իլճա եօլլու ուզատըլմըշ օլարագ, տիզ իւզէրինէ կէլտի, վէ հըչգըրմալարը արասընտա,

—Տօն Ալֆօնսօ, տէտի, Ալլահ սիզի պիզիմ ֆամիլեամըզտա բէյեա նասըպ իլէ, պէնիմ, ֆագաթ եալընըզ պէնիմ իւզէրիմէ, սիզէ հագգը հաեաթ ու մէմաթ վիրմիշ տիր ։

մուշլար մըր ։ Էվվէլքի Ցարլար, Գօզան վէ Աստրախանտաա պուլունան Թաթարլարը, վէ պատէշու ղարպի հուտուտաա Լէհլի վէ Լիթիւանիալըլարը տախիլի տայիրէյի իթաաթա ալմագ իչին օնլարլա օղրաշմաքաա մէճպուր օլմուշլար իտի. Լէհլիլէր օ զէմանլարտաա Մօսգուա ճիվարլարընա գատար իլէրլէմիշլէր իտի ։ Պու վուգուաթլար, 1612 սէնէսինտէ Ռոմանօֆ խանէտանընըն պիրինճիսի օլան Ցար Միշէլին սանտալիյէ իմբէրաթօրիէէ գուուտ իյլէտիյի զէման վուգու պուլմուշ տուր ։ Ցար Միշէլին խալէֆի վէ օղլու վէ պէօյիւք Բէթրօնըն բէտէրի օլան Ալէքսիս Թախթը հիւքիւմէթէ ճիւլուսընը միւթէագըպ քէնտիսինի հէր տիւրլիւ մէշաղիլտէն վարէսթէ կէօրմէսիյլէ, տէրհալ նազարը հըրս ու Թամաընը Իսթանպոլա չէվիրէրէք, Օսմանլըլարը Էվրօբատան Թարտ իթմէք իւզրէ, Էւրօբա տէվլէթլէրինի, հիւքիւմէթը Օսմանիէէ ալէյհինէ օլարագ պիր էհլը սալիպ մուհարէպէսինէ տավէթ իյլէտի ։

Անճագ Վէնէտիք ճիւմհուրիէէթի, տէվլէթը Օսմանիէէ ալէյհինէ իլան օլունաճագ մուհարէպէէէ Ռուսիանըն տախի իշթիրագ իյլէմէսինի Ցար Ալէքսիսէ Թէքլիֆ իյլէտիկինտէ, Ցարը միւշարիլէյհ Թամ իւչ սէնէ ճէվապ վէրմէյիպ, նիհաէթ Օսմանլըլար իւզէրինէ Էւրօբա իլէ միւթթէֆիգէն հարէքէթտէն էվվէլ, Իսվէճ վէ Լէհիսթան իլէ օլան մուհարէպաթընա նիհաէթ վէրմէք իւզրէ Վէնէտիք ճիւմհուրիէէթինտէն պիր մէպլաղը քէսիր Թալէպ իյլէմիշ իտի ։ Ալէքսիսին, տէվլէթը Օսմանիէէ իւզէրինէ հարէքէթ իթմէք իսթէմէմէսինին սէպէպի չու իտի քի միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի, հիւճում իթմէզտէն էվվէլ տէվլէթի միւշարիլէյհատա, զէվալ պուլմագտա օլմասընա տայիր պազը կէօնա իմարէլէր կէօրմէք իսթէր իտի ։ Ռուսլարըն, ղարպ վէ Էվրօբա ճիհէթինտէ պուլունան գուվվէթլի տիւշմէնլէրին տիւշարը ղաաֆ օլմաըընա գատար, ճէնուպա տօղրու հարէքէթլէրինի թէէխիր իթմէլէրի լազըմէտէն իտի ։ Իսվէճ հիւքիւմէթի, պահրը Պալթիգ սէվահիլինտէ պուլունան մէմալիքի քէամիլէն էլտէն չըգարըբ տա Լէհիստան հիւքիւմէթի տէ մահվ օլաճագ պիր հալէ կէլմէտիքճէ Ռուսիա տէվլէթի Իսթանպոլ իւզէրինէ պիր կէօնա հարէքէթ իճրաասընա ճէսարէթ իտէմէմիշ տիր ։

Պիւյիւք Բէթրօնըն Իսթանպոլ իւզէրինէ վուգու պուլան հարէքէթի, էսասէն Ռուսիանըն բօլիթիգասընը Թայինի իթմէքտէն պաշգա պիր էհէմմիէէթի հայիզ տէյիլ իտի ։ Իրանա, Խիվաիա, ասքէր վէ Պուխարա իլէ Հինտիսթան վէ Օֆսիւսէ մէմուրլար սէվք իթմէսի նէ ֆիքրէ մէպնի իսէ, Իսթանպոլ իւզէրինէ ասքէր սէվք իթմէսի տէ այնի ֆիքրէ մէպնի իտի ։

Պիւյիւք Բէթրօնըն, բօլիթիգաճա տայիր մուէթթազամ պիր վասիէէթնամէսի օլտուղու պու կիւնէ գատար իսպաթ օլունմամըշ իսէ տէ, մուայէէն պիր բօլիթիգասը վար իտի քի պու տա Ռուսիանըն, հէր Թարաֆտան Թէվսիի մէմալիք իյլէմէսինտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր ։ Պու բօլիթիգաճա քէնտիսինտէն սօնրա կէլէն Չարլար կէրչէքտէն իմթիսալ իթմիշլէր տիր ։ 1711 սէնէսինտէ պէօյիւք Բէթրօ Թիւրքիա իւզէրինէ հիւճում իթտի իսէ տէ, պունուն հէման քէնտի տիւշմէնլէրի էլինտէ գալմագտան պաշգա պիր նէթիճէսի օլմատը ։ Չարը միւշարիլէյհ Ռուսիատան հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ, Իսթանպոլտա էօլմէէ արզու պէեան իթմիշ, վէ պիր Լէհ միւէլլիֆին պէեանընա կէօրէ, մէմալիքի Շահանէ զապթ ու ֆէթհ օլունմատըղը հալտէ, մէզքիւր արզու հասըլ օլմագ իւզրէ պուլունմուշ տուր ։ Օ զէման պիւյիւք Բէթրօ չիմտի Մօսգուա վէ Բէթրէապուրկտաքի Սլավ գօմիթէլէրինին խարմագտա օլտուղլարը կիպի քիլիսա ինշասը իչին Օսմանլը Խրիստիանլարընա բարալար կէօնտէրիր իտի ։ Չարը միւշարիլէյհ, Խրիսթիանլարը գուրթարմագ իչին աչտըղը մուհարէպէտէ մաղլուպ օլտուգտան սօնրա, Խրիսթիանլարա խիթապէն լայիհալար վէ պէեաննամէլէր նէշր իտէրէք, իւէրուտէ տէվլէթը Ալիէէէ գարշը վուգու պուլաճագ մուհարէպէսինտէ իւմիտինի Խրիսթիանլար իւզէրինէ վազ իյլէմիշ օլտուղունու պիլտիրմիշ տիր ։ Հալպուքի պիւյիւք Բէթրօ պիր տահա տէվլէթը Ալիէէէ գարշը մուհարէպէ իթմէտի վէ հէր նէ գատար քէնտիսինտէն սօնրա կէլէն Չարլար, տէվլէթը Ալիէէէ գարշը մուհարէպէ իթմիշլէր իսէ տէ, ճալընըզ իքինճի Գաթէրինին կէնիւինտէ Իսթանպոլա գատար կէլմէէ թէշէպպիւս օլունմըշ տըր ։

Պիւյիւք Բէթրօ իլէ իքինճի Գաթէրինին Թիւրքիա հագգընտա վասիէէթնամէլէրի օլմատըղընա տայիր տէվէրան իտէն սէօզլէրէ նասըլ իթիմատ իտիլէպիլիր։ Ռուսիա իմբէրաթօրու Ալէքսանտր հազրէթլէրի, Լիվատիատա Սէն-Բէթէրսպուրկ Ինկիլթէրրա սէֆիրի լօրտ Լօֆթիւսէ, «Հիւքիւմէթը Օսմանիէէյի մահվ իթմէք իւզրէ պիր Թագըմ Թասավվուրաթը հավի պիւյիւք Բէթրօ իլէ իքինճի Գաթէրինին վասիէէթնամէլէրի օլտուղունա տայիր սէօյլէնէն վէ եազըլան նէ գատար րիվաեէթ վար իսէ, ճիւմլէսի արաճիֆտէն իպարէթ տիր» տէմիշ ։

Պիւյիւք Բէթրօնուն վասիէէթնամէսինի պէրթարաֆ իտէլիմ, եալընըզ շունու պէեան իտէրիզ քի 1853 սէնէսի յունվար այը 13 ինտէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու պուլունան Նիգօլա, Ինկիլթէրրա սէֆիրի սըր Համիլթօն Սէյմուր իլէ միւլագաթը էսնասընտէ, «Հիւքիւմէթը Օսմանիէէյի միւզմէհալ իյլէմէք իւզրէ իքինճի Գաթէրինին սահիհէն պիր Թագըմ միւթալաաթը հավի Թանզիմ իթմիշ օլտուղու պու լայիհա բէտէրտէն էվլատա ինթիգալ իթմիշ իսէ տէ, պէն պունա հէմէֆքեար տէյիլիմ» տէնէրէք, Ռուսիանըն, Թիւրքիա հագգընտաքի Թասավվուրաթը գատիմէսինի իթիրաֆ իյլէմիշ օլտուղու հալտէ, իմբէրաթօր Ալէքսանտրըն, մէզքիւր վասիէէթնամէլէրի ինքեարը մը եօգսա իմբէրաթօր Նիգօլանըն իթիրաֆը մը տահա զիեատէ հագիգաթ տիր ։ Իմբէրաթօր Նիգօլանըն իթիրաֆը վէճհիլէ, մէզքիւր վասիէէթնամէլէրին մէվճուտիյէթինէ, վագթի իլէ իմբէրաթօրիչա Գաթէրինանըն, խաթթը տէսթի իլէ իմբէրաթօր իքինճի Ժօզէֆէ կէօնտէրիպ, պու կիւնքի կիւն Վիէննա խազինէյի էվրագընտա մահֆուզ օլան վէ 1869 սէնէսինտէ Հէր Րիթթէր ֆօն Արնէթ Թարաֆընտան նէշր իտիլմիշ պուլունան մէքթուպլար տախի տէլալէթ իտէր ։

Իմբէրաթօր Ալէքսանտրըն, Լիվատիատա լօրտ Լօֆթիւս իլէ վուգու պուլան միւքեալէմէսինտէն իքի սէնէ էվվէլ, մուալլիմ Մարթէն Թարաֆընտան Բէթըրսպուրկտա նէշր իտիլմիշ օլան մուահէտաթ մէճմուասընտա, Ռուսիանըն մուավէնէթ ու հիմաէէթիյլէ, Խունան իմբէրաթօրլըղընըն միւճէտտէտէն թէէսիսի խուսուսընը հավի իքինճի Գաթէրինին լայիհասը խիւլասաթէն տէրճ իտիլմիշ իտի ։ Մէճմուայի մէզքիւրէ, Ռուսիա խարիճիէէ Նէզարէթինին Թահթը հիմաէէթինտէ նէշր իտիլմիշ տիր ։

— Թրաքի ղազէթասընըն Գէօրգ-Քիլիսէտէն ալտըղը պիր մէքթուպտա օգունմուշ տուր ։

Պուլղար գօմիթէսի ազասընտան պիր նէֆէր պուրատա միւվասէլէթլէ, Պէրլին մուահէտէսինին, շարգի Ռումէլի իչին Թային իթմիշ օլտուղու հուտուտ ալէյհինէ բրօթէսթօ իթմէք իչին տէօրթ ազատէն իպարէթ պիր հէյէթը մէպուսէնին Թէշքիլի իլէ, հէյէթը մէզքիւրէյի Ֆիլիպէէէ կէօնտէրմէէէ չալըշըեօր ։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Գէօրգքիլիսէ շէհրի, Պէրլին մուահէտէսինին Թայինի իթտիյի հուտուտըն սէքիզ սաաթ խարիճինտէ տիր ։

Հէյէթը մէպուսէյի մէզքիւրէտէն պաշգա տիկէր պիր հէյէթը մէպուսէ Թէշէքքիւլ իտէրէք, շարգի Ռումէլի հուտուտընտա, Մաճէթինտէ պիր չօգ Պուլղար օլտուղու հալտէ պէգլէճէն մէշհուր Սլավ Ժագօֆըն հէյէթը մէպուսէսիյլէ միւխաթէլիթ գօմիսիօն ազասընըն օրատա միւվասէլէթինի պէգլէմէճէքլէր տիր։ Իշ պու հէյէթլէրէ Ռումլար Թարաֆընտան տախի ազա Թայինի օլունմասը իչին Պուլղար միւտիրի Թարաֆընտան Գէօրգ-Քիլիսէ Ռումլարընա էմր վէրիլմիշ տիր ։ Ռումլար Պուլղարլարըն պու էմրինէ իթաաթ իթմէմէճէքլէրի տէրքեար իսէ տէ, շայէտ հիւքիւմէթը էէալէլէրինտէ պուլունան Պուլղարլարտան իճպար կէօրիւպ տէ, պու հէյէթլէրէ ազա Թայինի իթմէյէ մէճպուր օլուր իսէ, պու հալտէն Էվրօբա սլաանմաեաճագ տըր զանն իտէրիզ ։

Ռուսիա ասքէրի, չէհրիմիզտէն պէշ սաաթ էօթէտէ պուլունուպ, մըզտարլարը օն իքի պին նէֆէրտէն իպարէթ օլտուղու կիպի, չէհիր տէրունինտէ տախի պին նէֆէր գատար զապիթան վէ խասթէխանէ վար տըր ։

Գէօրգ-Քիլիսէտէն Իսթանպոլա կիթմէքտէ օլան Ռում Թիւճճարլարընտան միւսիւ Թանաշ Անէսթիյի, չէհրիմիզին պէշ սաաթ խարիճինտէ ալթը նէֆէր Պուլղար Թուլթարագ, էշխասը յա իւզէրինտէ պուլունան նուգ ատէտ Օսմանլը լիրասընը ղասպ իթմիշլէր ։

— Մօսգօֆլար պու տէֆա տախի Պէրլօսա 27 պին նէֆէր ասքէր չըգարմըշլար տըր ։

— Սթաֆէթ ղազէթասընտա օգունտու ։

Ռուսիա ղազէթալարընըն քէաֆֆէսի, Ինկիլթէրրանըն, Աֆղանիսթան-

Լաքին պէնիմ զէվճիմի հօշնուտ իտէճէք շէյին հագգընըզ եօգ տուր ։

Մօրալէս պու սէօզ իւզէրինէ, պիրտէն պիրէ հայրէթտէ գալարագ, բիւճաթ իթտի, վէ քէլամը տէվամ պիրլէ,

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունըզ, զէվճի՞ն մի, տէտի ։

— Էվվէթ ։

— Լաքին սէն էվլի օլմատըղընտան, վէ պու սաաթէ տէ սէնին իչին պիր էճնէպի սաեըլտըղընտան, պու սէօյլէտիկինին իհթիմալի եօգ տուր ։

— Հագգ Թէալա պիլիր քի էվլիլիէէ գապուլ իթմիշ տիր ։ Պէն Ալլահըն հուզուրունտա անըն օլմազլըղա էտիմի իթտիկիմ կիպի, օ տախի պէնիմ օլմազլըղա էտիմին իթտի ։

— Վէ իւզրէ մուգատտէս էտիմլէրի իքիմիզ տէ պիր րուհպան հուզուրունտա թէճտիտ իթմէկէ հազըրըզ, տէտի Թանքրէտ ։

Մօրալէս էնտիշէտէն Թիթրէեիպ իտի, ֆագաթ պու տէֆա մէզքիւր Թիթրէեիշ, հիտտէթլէ պէրապէր խիթճա վէ Թահգիր մանէլէրինա իտի ։ Պինաէնալէյհ պիր վագար իլէ Ֆրանսըզըն գարշըսընտա տուրուպ,

— Պէնիմ քիմ օլտուղումու պիլիրմիսինիզ, տէտի Թանքրէտէ, մէրգումու պաշտան աեագա գատար Թէճէսսիւս իտէրէք, վէ պատէհաւ տէյիլգանըլըա ճէվապ վիրէճէք ֆուրսաթ պըրագմագսըզըն, պիլիրմիսինիզ քի, պէնիմ խանըմ մուազզամ վէ սահիպ իգթիտար տօն Կիւզման Մօրալէ'ի Թուլէրանօ տուր ։ Պիլիրմիսինիզ քի, Թուլէրանօ սինյէօրի 800 սէնէտէն պաշլամըշ տըր, վէ զրալ սինյէօրի գատար ասըլզատէ տիր, տէյէու իլավէ իթտի ։

— Պիլիրիմ, տէտի Թանքրէտ ։

— Պունու պիլիրսինիզ, վէ պիլտիկինիզ հալտէ, պէնիմ սինյէօրին պիր զըզըլտա Թէհիւլ իթմէքլիկի Թալէպ իթմէկէ ճիւրաթ իտիեօրսունուզ, հա՞, տէյէու պէեան իթտի Մօրալէս Թէաճճիւպլէ ։

— Էվվէթ, էֆէնտիմ ։

— Սիզ քիմ՞սինիզ, վէ ճինսինիզ ասըլզատէ՞ մի տիր ։

— Էվվէթ, էֆէնտիմ, ճինսիմ բէք էսքի ասըլզատէլէրտէն տիր ։

— Միւմքէթթինիզ նէ՞րէսի տիր ։

— Ֆրանսա տըր ։

— Իսմինիզ նէ՞ տիր ։

— Թանքրէտ տը Նամաճ ։

— Սանաթընըզ ։

— Ֆուտրօյեան սէֆինէսինէ մէնսուպ գարթանլարտանըմ ։

— Անլատըմ, անլատըմ, տէտի Մօրալէս, Ֆրանսա ֆիլօսը չայեանը հիւրմէթ պիր մէմլէքէթ օլուպ, անըն ասըլզատէլէրի մէշհուր վէ գահրաման տըրլար ։ Պունտան պաշգա հիւքիւմէթին ուսիւլը պահրիէէսինտէ մէմուրիէէթի հայիզ օլմագլըգ տա, Նամուսլու վէ միւթէպէր պիր մէմուրիէէթի հայիզ օլմագ տիմէք տիր ։ Հալպու քի, էֆէնտիմ, պէն սիզի Թանըմամ, վէ սիզին սէօյլէտիկլէրինիզ պէնիմ իչին քեաֆի տէյիլ տիրլէր ։ Իմտի, պու սէօյլէտիկլէրինիզ էվսաֆը հազրէթտէն մալիք օլտուղունուզու իսպաթ իտէպիլի՞րմիսինիզ ։

— Խա՛յըր, էֆէնտիմ, շու էսնատէ իսպաթ իտէմէմ ։

— Նէ՞ իչին ։

— Չիւնքի, էֆէնտիմ, պէնտէնիզ պուրատա պիր էճնէպիյիմ, վէ Հավանատա րէսմէն պէնի Թանըեան, վէ պինաէն ալէյհ էվսաֆը մէզքիւրէյի հայիզ օլտուղումու սիզի Թէէմին իտէն եօգ տուր ։

— Իշթէ պու ֆէնա, հէմ ղաէթ ֆէնա ։ Լաքին խաթըրըմա կէլիեօր քի, սիզ քէնտինիզ իչին, Ֆուտրօյեան սէֆինէսինին գորթանլարընտան պիրի օլտուղունուզու սէօյլէտինիզ ։

— Էվվէթ, էֆէնտիմ, սէօյլէտիմ, վէ պու սէօյլէտիկիմ տէ սահիհ տիր ։

— Բէք իյի, էօյլէ օլտուղու հալտէ նիչանըլըղը կէօսթէրինիզ ։ Չիրա, մատամ քի գան տէօքիւլմէսինին էօնիւնէ ալմագ, վէ Թիւլէրանօ սինյէօրինին նամուսունա խորմէթ էտէյի սիզմէք լազըմ տըր, պէն տէ եալընըզ մէզքիւր նիշան իլէ պիլէթիֆա, Գարմէնի սիզին զէվճէնիզ իթմէկէ րազը օլուրում ։

Թանքրէտ պիր մէյուսիէէթ սէքամէթի իլերազ իտէրէք,

— Էֆէնտիմ, տէտի, հիչ չիւպհէմ եօգ տուր քի, սէօյլէտիկիմ սէօզէ Թէրէտտիւտ իտէճէքսինիզ ։

— Նէ՞ իչին, վէ սիզ պանա պու տէրէճէ ինանըլմաեաճագ նէ՞ սէօյլէեէճէքսինիզ ։

— Պէնտէն Թալէպ իթտիկինիզ նիշան...

— Էյ...

— Էլտէ իմտէ տէյիլ տիր ։

— Աճա՞յիպ, նա՞սըլ էլտէ իթտիկինիզ օլմաեօր ։

— Ճիգարանըմըն իչինտէ իտի, վէ պէն տէ օ ճիգարանը ղայպ իթտիմ ։

Մօրալէս կիւլէրէք պաղըրարագ,

— Իշթէ պու ղարիպ, տէտի, լաքին պէն սիզին ճիգարանըզըն ղայպ օլմուշ օլտուղունա սահիհէն ինանմամ, վէ սիզին կիպի պիր եապանճըեա ասլա աֆվ իթմէմ ; իմտի, հիւքմիւ Թաալէթի էճրա իտէճէք օլտուղումտան, էկէր մուհաֆըզըն օլան պիր աղըզ վար իսէ, սուսանը էթ...

Մօրալէս պու սէօզլէրի իրատ իլէ, Թապանճասընը Թանքրէտէ տօղրու նիշանլատը ։

— Ցիմէք, տէտի Ֆրանսըզ, Թալէպինի րէտտէսինտէն գուրթուլամաեան մաճքիւմլէր կիպի, տիմէք պանա իհանէթ իտիեօրսունուզ ։

— Խա՛յըր, ինանմամ ։

(Տէվամը)

տա իլէրուլէմէսինտէն տօլաբ, Բուսիանքն օրթա Ասիատաքի միսթէմլիքեաթը մուխաթարատա պուլունտուղունու, վէ Շիր Ալի խանա հէմման մալէն վէ պէտէնէն մուավէնէթ իթմէյի, վէ ինկիլթերրա թարաֆքնտան իլանը հարպ իհթիմալընը տախի կէօղէ ալմագ լազըմ կէլտիկինի եաղբեօրլար։

—Այտըն վիլաեթինէ թապի օլան գազալարքն էքսէրիսինտէ հայվանաթ խասթալըղը զուհուր իթմիշ օլտուղունու Իզմիր զաղէթալարը եաղբեօրլար։

Իզմիրտէ թապ ու նէշր օլունան Ըէֆօրմ նամ զաղէթանքն իֆատէսինէ նազարէն, Ագհիսար չարշըսընտա զուհուր իտէն հարիգ գազա օլմաեբպ, պիր զարազբեար թարաֆքնտան իյգա օլունմուշ օլտուղու թէհագգուգ իթմէքլէ, չարշը պէքճիսի թահթը թէվգբֆա ալընարագ իսթինթագընա միւպաշէրէթ օլունմուշ տուր։

Մէղբիւր չարշըտա միւհթէրէք օլան 212 տիւքքեանքն երիկիրմի պէշի թիւճճար միւսիւ Դլատոնքն մալի իմիշ։

—Էօտէմիշ թարիգի իւզէրինտէ պիր էրմէնի բարասը իլէ պիր թիւճճարքն, հայտուտլար թարաֆքնտան թութուլմուշ օլտուղունու, Էօտէմիշ գայմագամը խապէր ալարագ, մէղքիւր հայտուտլարքն թէհասսիւնկեահլարընը պաստըրբպ մէրգումտարը տէրտէսթ իթտիրմիշ տիր։

—Իրան տէվլէթի թարաֆքնտան ճէլպ օլունան Ավսթրիա զապիթլէրինէն թէհէրանա միւթէվէճճիհէն թիֆլիսէ միւվասէլէթ իթտիքլէրինի թիֆլիս զաղէթասը եաղբեօր։

—Ղօյօստան պու հաֆթա Սէլանիկէ կէլէն ֆրէսինէ գումբանեասը վաբօրընտա տէօրթ սանտրգ պարութ պուլունտուղունու, վաբօրը մէղքիւրտէ պուլունան պիր Օսմանլը միւֆէթթիշի հիւքիւմէթէ խապէր վիրմիշ օլմաղա, պարութ սահիպլէրի քէնտիլէրինի իպրազ իտէմէտիքլէրինտէն, պէրմուճիպի նիզամ մէղքիւր պարութ տէնիղէ աթքըմբշ։

—Սաքսոնիանքն բոյիթախթը օլան Տրէզտ շէհրի տէմիր եօլ գաթարընքն բոսթա վակոնընա, ֆրայպէրկ վէ թարանտա բոսթասիոնլարը արասընտա, էլինտէ պիր ըէվոլվէր պուլունտուղու հալտէ, 25—30 եաշընտա պիր ատէմ կիրէրէք, օրատա պուլունան իւչ նէֆէր մէմուրուն իւզէրինէ ըէվոլվէրի չէվիրէրէք, վակոնտա պուլունան բարա մէքՀուպլարընը իսթէմէսի իւզէրինէ, մէմուրլար պիրտէն պիրէ պու ատէմին զուհուրինտէն գօրգմուշ օլտուգլարը ճիհէթլէ, մէրգում պունլարքն գօշգուսունտան պիլ իսթիֆատէ, 300 պին մարգ, եանի 15 պին ինկիլիզ լիրասընը հավի պիր թագըմ մէքթուպլարը զասպ իլէ, ֆրայպէրկ սթասիոնունտան պէշ եիւզ ատըմ էօթէսինտէ գաթարատան աթէլաերպ գաչմբշ տբր։

Մէրգում հէնուզ բոլիս թարաֆքնտան տէրտէսթ օլունամմբշ օլտուղունտան, հէր քիմ սարիգին պուլունտուղունու մահէլլէ բոլիսէ խապէր վիրիրսէ, քէնտիսինէ 25 ինկիլիզ լիրասը վիրիլէճէկի միւտտայիր ումումի թարաքնտան իլան գէլընմբշ տբր։ Իշին թօհաֆը շուրասը տբր քի վակոնտա պուլունան բոսթախանէ մէմուրլարընը իւչիւ տէ մուհարէպէլէրտէ պուլունմուշ, վէ ասքէրլիք ճիհէթլէ պուլունտուգլարը հալտէ, պիր նէֆէր ստրիգտէն գօրգարագ, հէրիֆէ ասլա մուխալիֆէթ իտէմէկէրէք, բոսթախանէ չանթաչարընը զասպ իթտիրմիշլիր տիր։

—Բարիտէ թապ օլունան Կօլուա զաղէթասը իմթիհանը, պու քէրրէ պիր շիրքէթ թաչաֆքնտան 3 միլեօն 100 պին ֆրանգա սաթքն ալընմբշ տբր։

Սօն բոսթա իլէ կէլէն Էվրօբա զաղէթալարընտա կէօրլուլէն թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր։

Ս. ԲԷԹրսպուրկ, 10 դեկտ.

Աժանս Ռիւս զաղէթասը, ահվալը ումումիէ իսլահէ եիւզ թութտուղունու պէեանլէ, պիլճիմիէ տէվլէթլէրին իսթանպուլա ասքէր սօգաճագլարը շահասընը եալանա չըզարընեօր։

Լոնտրա, 10 դեկտ.

(Ըէսմի) Ավֆանիսթան էմիրինին թիւրքիսթանա ֆիրար իթմիշ օլտուղունա տայիր տէվէրան իտէն շահա թասալիգ օլունմասը։

Ինկիլիզ ասքէրին ահվալը սըհհիէսի էյի իսէ տէ, եէրլի ասքէրլէրին սըհհէթի տէրէճէյի մաթլուպէտէ տէյիլ տիր։

Բէթրսպուրկ, 11 դեկտ.

Ալմանեա տէվլէթինին Լոնտրա սէֆիրի գոնթ Միւնսթէր թարաֆքնտան, Ռումէլիի չարգինին Պուլղարիսթանա իլհագը թէքլիֆ օլընտրընը, Նաեէ Վրէմէ զաղէթասընքն Պերլին մուխպիրի թաստիգ իտիեօր։

Պունա պէտէլ Ինկիլթերրա տէվլէթի թարաֆքնտան Ռուսիա իշին պագը միւսաատաթ իտիլմէսի ղըմընտա միւզաքէրաթ տէվամ իթմէքտէ տիր։

Լոնտրա, 11 դեկտ.

Տէյլի Թէլէկրաֆ զաղէթասընքն Պէրլինտէն ալբպ նէշր էյլէտիյի պիր թէլէկրաֆնամէսէ կէօրէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթի, Ռուսիա մէմուրլարընտան օլուպ Բակիւզատա պուլունան միւսիւ Մալզանօֆը օրատան թէպեիտ իթմիշ տիր։

Տէվլէթը Ալիեէ, Սբուցի վէ Բոսկիօրիչաեը, Դարատաղա թէրք իթմէկէ ռիզա կէօսթէրիեօր իսէ տէ, պունտան տօլաբը հուսուլէ կէլէճէք ֆէնալըգլարքն մէսուլիեէթինի տէրիւհտէ իթմէմէքտէ տիր։

Մէարիֆ միւտիրի նամընա օլարագ Պէլկրատտա վէրիլէն պիր զիեաֆէթտէ ժէնէրալ Զէրնաէֆ վէ պունքն կէպի Սլավլըգ թարաֆլըսը օլանլար չէթա նութգլար իրտա իտէրէք, Գօսնանքն, Սըրպիսթանա իլհագ իտիլմէսինի թալէթ իթմիշ օլտուգլարը, Տէյլի Նիուս զաղէթասընտա կէօրիլտիւ։

Ավսթրիա տէվլէթի, տախլի մէմալիքտէ պուլունան Սլավլըգ թարաֆտարանքնքն թէպեիտինէ գարար վիրմիշ տիր։

ԼՍԱՐԱՆ

ԸՆԹԵՐՑԱՄԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԻԹԱՏՐՈՆԻ ԲԱՐԵՍԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

յՕրթագիւղ

Բ. Շրջան—Դ. Երեկոյթ

1878 Դեկտեմբեր 10 Կիրակի դիշեր

ի ժամ 2 1/2

—

ՄԱՄՆ Ա.

Նուագ (Դաշնակի վրայ) Օր. Ի. Ս. և Օր. Նարգոս (չորս ձեռքով) Կիլեսմթէլ

Բանախօսութիւն

Դեր. Դ. Վ. Սրուանձտեանց

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

—

ՄԱՄՆ Բ.

Նուագ — (Նոյնք)

Թանգրկտ

Բանախօսութիւն. — (Նոյն)

(Շարունակութիւն և վերջ)

ՍԱՐԱՖԻՕԷ

ԳԱՀԱԹԱ ԲԻԱՁԱՍԸ

Էսհ. Ում. 8 դեկտ. ագչմ. գր.	12	31
Էսհ. Ըում. 9 դեկտ. սաղհ. աչ.	12	21
Էն եիւքսէք	12	24
Էն աշաղը	12	21
Պատթ 8 տէ	12	22
Խոթիդ 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.		67
» 65 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.		71
» 69 (Բինար) 6 0/0		69
» 72 (Պանիսիրէ զոր) 9 0/0		21
» 73 (Բինար) 6 0/0		61
Բումէլի Շըմէնտոֆէր		44 1/2
Ռ. բոր	Ֆր.	
Հէվալէսիզ	Ֆր.	
Ադչէ Ֆայէզի	0/0	10

—o—

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Ֆրէտի ժէնէր. 6 0/0 Լ. Օ	4	35
Ոսմ. ժէն. 6 0/0 Լ. Ա. զր. ք.	4	20
Իսթանպոլ Պանդասը գ. ք.	6	5
Ասիէթէ Օթթոման Լ. Ա. գ. ք.	3	5
Թրամվայ 5 0/0 Դ. գ. ք	1	65
Լավրիօմ (մատէն) գ. ք. Ֆր.	62	

—o—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշան	Ղրշ.	Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	109	5
Ֆրանսըզ ալթունու	87	6
Բօլ	89	5
Գըրըմից ալթունու	51	10
Գէեազ մէճիտիէ Ֆարգը	8	35
Մէթալիք Ֆարգը	25	20
Գէշիք Ֆարգը	25	
Պագըր Ֆարգը	80	
Գարպոն գայմէսի գաբիք	9	59

—o—

ԳԱՑԻՄԷՆԻՆ ԳԻԱՁԱՍԸ

Էն եիւքսէք	386	20
Էն աշաղը	387	
Պատթ 7 տէ	387	5
Եիւզիւք գայիմէ պագըր հիսասը իլէ	44	20

ԻԼԱՆԱԹ

Լիւղումի օլան 20.000 գբյյէ մբգտարը Ինկիլիզ բիրինճի նիւմունէսինին այնի գբրբզսբզ վէ թաշսբզ վէ քիւֆուլ վէ թէմիզ օլմագ, վէ տէֆաթէն համիտիեէ անպարընա թէսլիմ օլունուպ, մէսարիֆի նապլիեէ վէ գան. թարիեէսի միւթէահիւտտ այիտ օլմագ, վէ Լամանը մէթալիք օլարագ, մագպուղ սէնէտինին վիրուտինտէ իթա իտիլմէք չարթը, վէ չէրայիթի մալիւմէյի սայիրէ իլէ իճրա օլունան միւնագասատա պէհէր գբյյէսի 108 բարատա թալիպի իւհտէսինտէ օլտուղունտան, վէ իշպու քեանունի էվվէլին տօգուղունճու ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ, սատթ օնտա դարարը գախիսի վիրիլէճէկինտէն, նօգսանընյա իթաեէ թալիպ օլան թիւճճարընը, վագթը մէղքիւրտէն էվվէլ էվղաթը հիւմաեուն խազինէսի գօմիսիօնունա կէլմէլէրի։

Մանղումէնին պիրինճի նիւսխէսինտէն 1877 սէնէսի նիհաեէթինէ գատար օլան նիւսխէլէրի, պէշ ալթը սէնէլիյինէ գատար օլանլարը կիւզէլճէ ճիլտլէնմիշ օլտուղու հալտէ, սաթլըգ օլուպ, թալիպլիսինին մաթպաամբզա միւրաճաաթ իյէմէսի։

—

Էրմէնիճէ, թիւրքճէ, իլմի բաղամ, վէ ճօղրաֆիաեա, վէ տէֆթէր թութմագ ուսուլինէ, վէ պիր աղ ֆբրանսբզճաեա աշինա թաշրալը պիր տէլիգանը, կէրէք մէքթէպլէրտէ, վէ կէրէք խանէլէրտէ հօճալըգ իթմէք խսթէտիկինտէն, լիւղումի օլանքն մաթպաամբզա միւրաճաաթ իթմէսի։

FARINE LACTÉE H. NESTLÉ

GRAND DIPLOME D'HONNEUR.

CERTIFICATS NOMBREUX DES PREMIÈRES AUTORITÉS MÉDICALES

MÉDAILLES D'OR A DIVERSES EXPOSITIONS

Ուֆաք չօճուգլարա թէէքմիլ սիր նաֆագա սահրլանան, սիւտիւ ազ օլան վայրենիներին սիւտիւ եէրինէ կէչտիգէ սիւտատն քէսմէքլիկ վէ հէման հարմէ գօյմաբգ վիրիպ Մէղքիւր ուն հէր էնճանտա վէ էնճա մեղպաբանտա գիւ ուսուն պիր չօգ հիլիլիէրինճէն սազընընմագ իչին գէրինտէ պրուլուսան Լանդրի Նէսթլէ մարգարանա տիգգ գա խաէր։ Ադալ ամբոգիթօսու, խթանպուլտա գէօրբիւ սիւ Դրանինին պիւրիւ էնճա մարգարանա տբր։

Մանղումէնին պիրինճի նիւսխէսինտէն 1877 սէնէսի նիհաեէթինէ գատար օլան նիւսխէլէրի, պէշ ալթը սէնէլիյինէ գատար օլանլարը կիւզէլճէ ճիլտլէնմիշ օլտուղու հալտէ, սաթլըգ օլուպ, թալիպլիսինին մաթպաամբզա միւրաճաաթ իյէմէսի։

—

Էրմէնիճէ, թիւրքճէ, իլմի բաղամ, վէ ճօղրաֆիաեա, վէ տէֆթէր թութմագ ուսուլինէ, վէ պիր աղ ֆբրանսբզճաեա աշինա թաշրալը պիր տէլիգանը, կէրէք մէքթէպլէրտէ, վէ կէրէք խանէլէրտէ հօճալըգ իթմէք խսթէտիկինտէն, լիւղումի օլանքն մաթպաամբզա միւրաճաաթ իթմէսի։

ՍՏԱՀԻՆ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՃՈՒՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնէչէմպիհ-բազարընտա Ն. 41 Իբսի խանընտա

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐԾԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITIH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԻԷՆԹԱՅԼ Նոր Լոնդրա վ էդինբուրկ եանքը վէկուրլը բոմբանիասը	Ինկ. Լր	NORTHERN ASSURANC COMPANY ՆՕՐԹՀԷՐՆ Նոր Լոնդրա եանքը վէկուրլը բոմբանիասը	Ինկ. Լր.
Ասլ սէրմաեէ	2,000,000	Ասլ սէրմաեէ	3,000,000
Էսաէնվիշ սէրմաեէ 250,000		Էսաէնվիշ սէրմաեէ 150,000	
Եանղրն չիւպէսին-ատէն հասըլօլմուշ իհթիեաթ ագճէսի 1,040,744	1,290,744	Եանղրն չիւպէսին-ատէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի 380,000	530,000
1875 ատէ սոֆի քեսը	917,178	1875 ատէ Սոֆի քեսը	351,000

Սահիպ իսկա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընքն ՊԵՐԼԷՆՄԻՆ ահէնթսուս նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին չոգ գօլայլըգլար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չոգ միչթէրիլէրինէ, վէ Խթանպուլուն բալէպէթլու էհալիսինէ իլան խտէր։

Մէղքիւր գումբանեալար, քէնտի տավիլի նիպամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթաեա թութտուղլարը էպնիյէլէրի, պէյնէրինտէ թագսիմ իսէճէքլէր տիր, Եանղրն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայլըգլար իլէ պիր չոգ իշ եարամաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Նիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպոլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիյէ սիկուրթաեա թութտաճագ տբր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Պղավանի-խանընտա 3 նիւմէրօ մաղազաեա միւրաճաաթ իյէմէլէրի։

Մէղքիւր գումբանեալարըն ահէնթսուս

Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ